

Arbeidsdepartementet
postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post postmottak@ad.dep.no

Deres ref.:
13/3494

Dok. nr.: 172819

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no

10.02.2014

Høring — Forslag til endring i forskrift om arbeidsavklaringspenger § 2 — om maksimal stønadsperiode

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 12.12.2013 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for velferdsrett. Lovutvalget består av Ola Viken (leder), Helene Braanen, Christian Hanssen, Gro Sandvold og Monica Solberg-Leinebø.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sakens bakgrunn:

Med innføringen av arbeidsavklaringspengene fra 1. mars 2010, ble det i folketrygdloven § 11-10 inntatt en maksimumstid på fire år. Det framgår av forarbeidene (Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) at maksimumstiden ble innført for å understreke Arbeids- og velferdsetatens forpliktelse til å følge

opp medlemmet og medlemmets plikt til å delta aktivt i prosessen med å komme i eller tilbake til arbeid. Maksimumstiden skulle bidra til at de samlede ressursene ble brukt best mulig. Det ble samtidig gitt mulighet for forlengelse i særlige tilfeller. Det har vært noe uklart hvordan maksimumstiden på fire år skal telles; hvilke perioder som skal telles med og hvilke som skal kunne komme i tillegg. Det er viktig både for den som mottar arbeidsavklaringspenger og for Arbeids- og velferdsetaten at det ikke knytter seg noen usikkerhet til dette.

Arbeidsdepartementet ønsker derfor å presisere hvilke perioder som inngår i maksimumstiden i forskrift 10. februar 2010 nr. 152 om arbeidsavklaringspenger § 2.

3. Kommentarer til de enkelte forslagene

Advokatforeningen har ikke kommentarer til forslaget punkt 3.2 om perioder som skal komme i tillegg til maksimumstiden, men ønsker å komme med kommentarer til forslaget punkt 3.1 om perioder som skal telles med i maksimal stønadperiode.

Advokatforeningen ser med skepsis på deler av de foreslåtte endringer/presiseringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger, jfr. forslaget punkt 3.1.2 og 3.1.3. Det gjelder spesielt de tilfeller der sendrettig saksbehandling og tilrettelegging fra etatens side medfører at arbeidsavklaringspengene stanser uten at medlemmet har fått en adekvat oppfølging og nok tid til omstilling.

3.1 Høringsnotatet punkt 3.1.2 ventetiden under utarbeidelsen av en aktivitetsplan

Det å utarbeide en aktivitetsplan er i hovedsak NAVs ansvar, men i samarbeid med medlem. I dag tar utarbeidelsene av aktivitetsplanene ofte svært lang tid. Årsaken til dette oppfattes i hovedsak å skyldes manglende kapasitet hos NAV. Vi ser tilfeller der det ikke bare tar måneder, men i enkelte tilfeller også år, før NAV er i stand til å sette opp en aktivitetsplan for vedkommende medlem. Selv om Advokatforeningen kan se behovet for et administrativt enkelt regelverk hva gjelder løpetiden for arbeidsavklaringspenger, finner Advokatforeningen det klart uheldig at lang saksbehandlingstid hos NAV skal ramme den enkelte stønadsmottakers rettigheter. Selv om arbeidet med aktivitetsplanen er en del av det ordinære stønadsløpet, bør ikke den lange – og sterkt varierende – saksbehandlingstiden hos NAV innskrenke den tiden medlemmet får stønad under aktiv og målrettet oppfølging fordi dette vil kunne føre til usaklig forskjellsbehandling.

Ettersom tiden som går med til å utarbeide aktivitetsplan for det alt overveiende skyldes saksbehandlingstid i NAV og kapasiteten i øvrig offentlig forvaltning, mener Advokatforeningen at denne tiden ikke skal komme til fradrag i den maksimale stønadperioden. I de tilfeller der medlemmet selv forårsaker forsinkelsen på utilbørlig måte eller uten rimelig grunn, bør venteperioder telles med i maksimal stønadperiode.

På denne bakgrunn går Advokatforeningen mot forslaget om å inkludere ftrl § 11-13 annet ledd bokstav a i forskriften § 2.

3.2 Høringsnotatet punkt 3.1.3 ventetiden før aktiv behandling eller arbeidsrettet tiltak starter

Forutsigbarhet er et viktig rettssikkerhets hensyn. I trygdesammenheng er det imidlertid ofte akseptert at forutsigbarhet ikke er en avgjørende eller tungtveiende faktor for utforming av regelverket. Det fremstår derfor som noe underlig at departementet nevner «forutsigbarhet» som et argument for å la ventetid før behandling/arbeidsrettede tiltak inkluderes i den totale stønadperioden for arbeidsavklaringspenger. Advokatforeningen regner med at det store flertall av stønadsmottakere heller vil verdsette den forutsigbarhet som ligger i at man får arbeidsavklaringspenger i 4 år for faktisk aktiv behandling eller arbeidsrettede tiltak, enn den usikkerhet som ligger i at perioden blir sterkt kortet ned gjennom NAVs usikre saksbehandlingstid og sterkt varierende ventetid som ligger helt utenfor medlemmenes kontroll. Det synes også rimeligere at det offentlige bærer de økte kostnadene ved lang saksbehandlingstid enn at stønadsmottakerne skal få behandlings- og arbeidsavklaringsstid kortet ned.

På denne bakgrunn går Advokatforeningen mot forslaget om å inkludere ftrl § 11-13 annet ledd bokstav b i forskriften § 2.

4. Avslutning/oppsummering for hele høringsuttalelsen

Ved faktisk å differensiere mellom ventetid som skyldes brukeren selv på den ene siden og ventetid som skyldes andre enn brukeren (NAV, leger, behandlere, sykehus, rehabilitering, arbeidsavklaringstiltak mv), gjør Advokatforeningen gjeldende at dette ville styrke den private parts rettssikkerhet.

På denne bakgrunn er Advokatforeningens syn at den foreslåtte forskrift om arbeidsavklaringspenger § 2 bokstav b utgår.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær